

Pavel Mára (1951)

Pavel Mára je fotografem, který ve své práci jednoznačně upřednostňuje svoji výtvarnou tvorbu. V letech 1967 - 1971 vystudoval Střední průmyslovou školu grafickou v Praze, návazně obor filmová a televizní kamera na FAMU a studia ukončil

Pavel Mára, ukázka ze čtyřplátnové audiovize Polovodiče, 1977

v roce 1980 oborem umělecká fotografie u profesora Šmoka na FAMU.

Komerční fotografií, se zabýval už na střední škole. Pro Teslu Strašnice například fotografoval přístroje, záběry byly potom pomocí techniky tzv. americké retuše zpracovány do formátu propagačních plakátů. Od roku 1970 má vlastní ateliér. Během studií i po jeho ukončení spolupracuje sporadicky s podniky zahraničního obchodu, zakázky však získával spíše na základě doporučení.

Inspirován laternou magikou a využitím promítacích ploch ve scénických projektech, specializoval se při studiu kamery na FAMU na tzv. audiovize - projekty prezentované tématickým promítáním pomocí speciálních projektorů na plátna, resp. na více promítacích ploch. Tyto audiovize ať už v komerční či výtvarné formě jsou typickým prvkem tvorby Pavla Máry. První významnou byla audiovize pro ČKD polovodiče,

Pavel Mára, volná tvorba, Triptych K.M., 1993

kteřá byla i jeho absolventskou prací (1977). Následovaly další - například pro výstavu fototechniky Interkamera 1983 v Praze vytvořil audiovizuální programy Kov a Sen o počítači. U naprosté většiny z několika desítek audiovizí, které vytvořil je autorem scénáře, vždy pak režisérem a fotografem, mnoho těchto projektů vzešlo ze spolupráce s agenturou Made in Publicity (zastřešena ČTK). Poslední audiovizuální program vytvořil na objednávku pro muzeum Škody auto Mladá Boleslav (Magické auto, 1996).

Volnou tvorbu Pavla Máry tvoří především zátiší, portrét a akt. Formálně vznikají jeho cykly jak klasickými fotografickými technikami (Figury, Portréty, Mechanická zátiší, Imaga, Madony), tak i jako důsledek experimentování s možnostmi vizualizace tvůrčího záměru (přenos světlocitlivé vrstvy na kov či sklo, manipulace s fragmenty negativu anebo sítotosk - například v cyklech Torza či Roušky). Až do konečné podoby zpracovává diapozitivní proces i obtížné zpracování materiálu Cibachrome (poprvé v cyklu Mechanická zátiší, 1976 - 1984). Jeho fotografické cykly jsou častým předmětem zájmu českých i světových kurátorů, vystavoval samostatně nebo spoluúčastí například v Německu, Rusku, Francii, Holandsku, USA, Izraeli. Jeho cyklus Madony byl vystavován v rámci prezentace České republiky na EXPO 2000 v Hannoveru. Z jeho výstavní činnosti vyplývá i zastoupení jeho prací ve sbírkách v Česku i v zahraničí (například v Národní galerii Praha či v Galerii Municipale du Chateau d'Eau ve francouzském Toulouse).

Neméně významnou je i jeho činnost pedagogická. Věnuje se jí od počátku deva-

Pavel Mára, billboard pro Aral,

desátých let, kdy nejprve organizoval fotografické dílny (v Praze, Dobešicích, v roce 1999 ve francouzské Bretani), od roku 1994 krátce učil fotografii na reálném gymnáziu, později přednášel na katedře fotografie na FAMU a od roku 1996 je pedagogem Institutu tvůrčí fotografie Slezské univerzity v Opavě.

Jednou z jeho fotografických aktivit je i fotografie plastiky a soch, vytvořil obrazovou část publikací o sochaři Otto Gutfreundovi a podílel se na knižní dokumentaci sbírek Národní galerie.

Ke komerční tvorbě přistupuje Pavel Mára pouze v případě, že mu nějakým způsobem umožňuje dodržet princip prolínání (v rovině technické i ideové) s volnou tvorbou. Zpracovává plakáty, kalendáře, reklamní kampaně (spolupracuje s reklamní agenturou MARK/BBDO). Je například autorem billboardu Aral (1996) či billboardu, který byl součástí protidrogové kampaně v roce 1998. Poslední dva roky je autorem fotografií na plakáty pro představení Shakespearovských slavností na Pražském hradě. Tak jako při tvorbě audiovizuálních programů vycházel ze svých kameramanských zkušeností, tak ve své komerční práci zúročuje perfekcionismus volné tvorby.

Pavel Mára je členem fotografických a výtvarných institucí (Asociace fotografů České republiky, Pražský dům fotografie, redakční rada časopisu *Film a doba*, Spolek výtvarných umělců Mánes).

Pavel Mára, plakát s Janem Třískou pro Letní Shakespearovské slavnosti, 2001